

роднай медыцыне. Студэнты вучацца ажываць медыцынскую дапамогу ў надзвычайных умовах, даглядаць за хворымі і пацярпелымі, па дазіметрычнаму і радыёметрычнаму кантролю. Гэта прывяла да ўскосным шляхам уплывае на фарміраванне асобы будучых работнікаў культуры і мастацтва, іх вакацыянальную культуру і свядомасць.

У апошнія гады ў Рэспубліцы Беларусь значна павялічылася ўздзеянне сацыяльных і экалагічных фактараў на чалавека. Многія людзі, у тым ліку і выкладчыкі сярэдніх і вышэйшых навучальных устаноў, выдуць не здаровы спосаб жыцця: 60-70% людзей пацпагаюць фізічнай культуры і спорту; 50-60% мужчын і 15-20% жанчын кураць тютунь; 70-90% дарослага насельніцтва ўжываюць алкагольныя напіткі; многія парушаюць асновы рацыянальнага харчавання.

Малаліцуюць венерычныя хваробы. Сярод захварэўшых сифілісам ва ўзросце ад 15 да 17 гадоў у 1992 годзе было 89 падлеткаў. Хварэўшых ганарэяў ва ўзросце ад 15 да 17 гадоў - 402 юнакі і 629 дзяўчат. Усяго за 1992 год хварэўшых ганарэяў па рэспубліцы было 13418 чалавек.

Вынікі нездаровага спосабу жыцця выдуць да атэрасклерозу (у 50% дарослага насельніцтва ўтрыманне халестэрыну ў крыві звыш нормы); ішэмічнай хваробы сэрца (фініш гэтай хваробы, як правіла, - інфаркт міякарда); гіпертанічнай хваробы (15-20% дарослых маюць павышаны ціск артэрыяльнай крыві). Нерацыянальнае харчаванне часта вядзе да атлусцення, цукровага дыябету, а гэта значыць, скарачэння жыцця і інваліднасці. Безумоўна, тут дарэчы словы А.М.Талстога, што смелна патрабаванне людзей, якія кураць, п'юць, аб'ядаюцца, не прагуюць, ператвараюць ноч у дзень аб тым, каб доктар зрабіў іх здаровымі.

У працэсе вывучэння матэрыялу названага курса студэнты вучацца прыёмам рацыянальнага харчавання, узорным паводзінам у агульных месцах, барацьбе са шкоднымі звычкамі, асабістай і агульнай гігіены. Курс "Асновы медыцынскіх ведаў" знаёміць навучэнцаў з патрабаваннямі да культуры працы і апацынку, культуры слова і чалавечых адносін. З вялікай цікавасцю засвойвацца студэнтамі матэрыял аб уласцівасцях фаўны і флоры Рэспублікі Беларусь, тэмамі народнай медыцыны.

Андрэўскі В.Л.,
канд. біял. навук,
ст. выкладчык

РОЛЯ ФУНКЦЫЯНАЛЬнай МУЗЫКІ Ў НАВУЧАЛЬным ПРАЦЭСЕ І ПАВЫШЭННІ ПРАФЕСІЙНАГА ЎЗРОўНО ВыхЛАДЧЫКАЎ

Адным з магутных спосабаў стымуляцыі станоўчых эмацыяў, якія служаць не толькі "акумулятарамі здароўя", але і эфектыўным сродкам павышэння працаздольнасці, з'яўляюцца эмацыі з мастацтвам, асабліва з найболей дзейным яго відам - музыкой.

Дзякуючы даступнасці ў век НТР музыка ўжо дастаткова зарэкамэндавала сябе ў медыцыне, спорце, на вытворчасці. Пэўны станоўчы вопыт яе выкарыстання існуе і ў сферы разумовай працы. Ёсць і неспаматлікія, але вельмі цікавыя звесткі аб выкарыстанні музыкі работнікамі адукацыі для аблягчэння і павышэння эфектыўнасці вучэбнай дзейнасці - адной з найболей эмерсіяністых галін разумовай працы па ступені напружанні ўвагі, памяці, мыслення. Пры гэтым арганізму часта прад'яўляюцца павышаныя патрабаванні. І пасля перыядаў уцягвання ў працу і высокай яе прадукцыйнасці заканамерна настэ перыяд зніжэння працаздольнасці. Усім вядомыя спосабы прафілактыкі стомленасці (прытрымліванне рэжыму дня, рэгулярнае правядзенне паходжаньня, фізічныя практыкаванні і інш.) парушаюць нармальны ход вучэбнага працэсу. Гэтага неадхопу пацпаўства функцыянальная музыка, і многія эксперыменты айчынных даследчыкаў сведчаць аб станоўчых выніках яе выкарыстання ў час лекцый, практычных заняткаў і экзаменацыйнай сесіі. Даследаванні і апытанне студэнтаў і выкладчыкаў паказваюць, што ў вершых адбываліся значныя змены гавоўных паказчыкаў дзейнасці ЦС, ЦНС і павялічаліся адносіны да вучобы; другія адзначалі жаданне працаваць з вытхвеннем і ўздывам.

Такім чынам, пранікненне функцыянальнай музыкі ў вучэбны працэс вядзе да павышэння эфектыўнасці працы студэнтаў і выкладчыкаў.